

Preventivní opatření k tlumení a k zamezení šíření varroázy včel

Z důvodu vysoké hustoty zavčelení na území České republiky a současně nemožnosti kontrolovat pohyb jednotlivých včel není možné účinně zabránit přenosu nákazy. Varroáza způsobuje každoročně citelné ztráty v chovech včel a jednou z cest, jak tyto ztráty omezit, je systém prevence. Zavedení preventivních opatření v chovech s nízkým i vysokým počtem včelstev na stanovišti může mít zásadní význam pro omezení ztrát včelstev, pro ozdravení včelstev a v neposlední řadě pro minimalizaci nákladů, vynaložených každoročně na boj s touto nákazou. Níže uvádíme preventivní zásady, které mohou chovatelům včel pomoci udržet varroázu na co nejnižší úrovni.

Státní veterinární správa doporučuje všem chovatelům včel dodržovat následující opatření k tlumení a k zamezení šíření varroázy včel:

- Pravidelné sledování přirozeného spadu roztočů, zejména v podletí
- Při zjištění vysokého spadu roztočů neprodlené vyšetření včelstva a jeho léčebné ošetření
- Léčebné ošetřování včelstev provádět pouze schválenými léčivými přípravky, postupovat vždy v souladu s příbalovou informací k léčivému přípravku, nepoužívat léčiva nadměrně nebo neefektivně, aby nedocházelo k rezistenci roztočů případně výskytu reziduí těchto léčiv ve včelích produktech
- Provádět léčebná ošetření pokud možno ve stejnou dobu (v co nejkratším časovém rozmezí) na souvisejících stanovištích
- Pořizovat nová včelstva (oddělky) nebo matky pouze z důvěryhodných zdrojů
- Provádění vhodných chovatelských opatření jako pravidelná obnova včelího díla (během tří let obměnit veškeré včelí dílo), odstranění zavíčkovaného trubčího plodu, omezování plodování na podzim, odstranění plodu ze včelstva v době léčebného ošetřování apod.
- Provádění vhodných proti-rojových opatření (např. tvorba oddělků)
- Začít včas zakrmovat v podletí, což omezí loupeže jako jednu z cest šíření nákazy

- **Pravidelné sledování nálezové situace v okolí stanoviště (v doletové vzdálenosti pro včely)**
- **Potřeba spolupráce mezi chovateli, hledání společných řešení, která mohou nákazu řešit účinněji**
- **Utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev jako potenciálních zdrojů nákazy**
- **Nepřekračovat úživnou kapacitu lokality vysokou koncentrací včelstev na stanovišti a usilovat o rovnoměrné rozmístění stanovišť v krajině zejména při kočování**